Kinda kommun

Diarienummer:
SBN-2025-153

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Tillhörande detaljplan i Kisa

Eken 8 och del av Kisa 12:1

Planhandling

Upprättad: 2025-09-02

Reviderad: 2025-12-16

Syftet med undersökningen om betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning ”om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan”. För att avgöra planens miljöpåverkan undersöks omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan i ett inledande skede i planprocessen.

Undersökningen är till stor del uppdelat i olika tematiska checklistor för att få en tydlig överblick över de olika aspekter som undersökningen ska ta hänsyn till. Den första checklistan berör särskilda bestämmelser (krav och undantag) för miljöbedömningar och de övriga berör riksintressen, lagstadgade skydd, natur- och kulturvärden, sociala och materiella värden samt miljökvalitetsnormer och risker för människors hälsa eller miljön.

1 Sammanfattning och motiverat ställningstagande

Fastigheten är bebyggd och förskoleverksamhet pågår där idag med ett tidsbegränsat bygglov. Frågan är då om bedömningen av betydande miljöpåverkan ska göras utifrån ett antagande att verksamheten redan är pågående (och planstridig) eller att det är en tilltänkt förskola som kommunen planerar för. Bedömningen har gjorts utifrån den mer hårda utgångspunkten att det är en tilltänkt förskoleverksamhet.

Med utgångspunkten att det är en tilltänkt förskola bedöms detaljplanen kunna medföra positiva samt vissa negativa konsekvenser. Genomförandet av detaljplanen bedöms dock inte medföra någon betydande miljöpåverkan.

Detaljplanen bedöms inte medföra risk för påtaglig skada för berörda riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken, eller innebära risk för överskridande av beslutade miljökvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats.

2 Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva lämpligheten för förskoleverksamhet samt andra lämpliga användningsbestämmelser såsom bostad och centrum på Eken 8.

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	**Undantag från miljöbedömning:** Vid ett samordnat planförfarande behöver inte en särskild MKB upprättas för detaljplaneärendet om planen enbart gäller något av nedanstående nämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av *9 kap. 6 § MB* (A- eller B-verksamheter), och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig?		X
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som har prövats eller ska prövas genom upprättande och fastställande av en vägplan enligt väglagen *(1971:948)* eller en järnvägsplan enligt lagen *(1995:1649)* om byggande av järnväg. Lag *(2014:900)*, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig?		X
Kommentar:			
6 kap. 3 § MB	**Undantag från miljöbedömning:** Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X
Kommentar:			
2 § miljö-bedömnings-förordningen	**Krav på strategisk miljöbedömning:** En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet av detaljplanen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt *7 kap. 28a §* MB.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28a §§ MB	Kan genomförandet av planen antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på *ett betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd?		X
	Kan genomförandet av planen antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på *ett betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd?		X
Kommentar:			

Sammanfattning:

Detaljplanen omfattas inte av undantag som innebär att den inte behöver miljöbedömas och det finns inte något krav att göra en strategisk miljöbedömning.

Riksintressen			
Finns det något utpekat riksintresse inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?		Ja	Nej
Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt *3 kap. 6 § MB*			X
Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering enligt *3 kap. 8 § MB*		X	
Riksintresse för totalförsvaret enligt *3 kap. 9 § MB*		X	
Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt *4 kap. 8 § MB* (Natura 2000)			X
Kommentar:	Planområdet är beläget inom två riksintressen för totalförsvaret, Påverkansområde för väderradar (Vilebo) samt MSA-området för Malmens flottiljflygplats. Vidare är planområdet beläget inom MSA-området för Linköping City Airport AB. Riksintresset för väderradar är framför allt känsligt för vindkraftsetablering. Planförslaget bedöms inte påverka riksintresset för väderradar. Ett MSA-område är ett område kring en flygplats och syftar till att säkerställa säkra in- och utflygningar till en flygplats. Området sträcker sig 46 km från berörda flygbanors mittpunkt. Objekt som är högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse eller 45 meter inom sammanhållen bebyggelse kan utgöra flygsäkerhetsrisk (Försvarsmakten 2023). Planområdet är beläget inom sammanhållen bebyggelse. Planslaget bedöms inte påverka något av MSA-områdena.		

Sammanfattning:

Detaljplanen omfattas av riksintressen för försvarsmakten och luftfarten men dessa bedöms inte påverkas negativt. På grund av detta antas inte detaljplanen ha en betydande påverkan på något riksintresse.

Lagstadgade skydd – natur och miljö			
Finns något av nedanstående utpekade områden/objekt inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?		Ja	Nej
Stora opåverkade områden enligt *3 kap. 2 § MB*			X
Ekologiskt känsliga områden enligt *3 kap. 2 § MB*			X
Jord- och skogsbruk enligt *3 kap. 4 § MB*			X
Naturreservat enligt *7 kap. 4 § MB*			X
Naturminne enligt *7 kap. 10 § MB*			X
Biotopskyddsområde enligt *7 kap. 11 § MB*, eller övrigt biotopskydd			X
Generellt biotopskydd enligt *7 kap. 11 § MB*	Allé		X
	Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark		X
	Odlingsröse i jordbruksmark		X
	Småvatten och våtmark i jordbruksmark		X
	Stenmur i jordbruksmark		X
	Åkerholme		X
Djur- och växtskyddsområde enligt *7 kap. 12 § MB*			X
Strandskyddsområde enligt *7 kap. 13-18 §§ MB*			X
Vattenskyddsområde enligt *7 kap. 21 § MB*			X
Naturvårdsavtal enligt *7 kap. 3 § JB*			X
Kommentar:	-		

Sammanfattning:

Inget område som berörs av ovan lagstadgade skydd finns inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet. Mot bakgrund av detta antas inte detaljplanen ge en betydande påverkan på ett lagstadgat skydd.

Sammanfattningsvis antas detaljplanen inte medföra en betydande påverkan på ett område som berörs av lagstadgat skydd.

Lagstadgade skydd - kultur		
Finns något av nedanstående utpekade områden/objekt inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Nej
Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt *2 kap. KML*		X
Statliga byggnadsminnen enligt *3 kap. KML*		X
Kyrkliga kulturminnen enligt *4 kap. KML*	X	
Kommentar:	Norr om fastigheten finns Kisa kyrka och kyrkogården. Detaljplanen bedöms inte påverka det kyrkliga kulturminnet.	

Sammanfattning:

Sammanfattningsvis antas detaljplanen inte medföra en betydande påverkan på ett område som berörs av lagstadgat skydd.

Naturvärden			
Finns något av nedanstående naturvärden inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Osäker	Nej
Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen			X
Naturvärden och nyckelbiotoper utpekade av Skogsstyrelsen			X
Fridlysta växt- djur- eller svamparter			X
Rödlistade växt-, djur- eller svamparter			X
Fortplantningsområden eller viloplatser för fridlysta djur			X
Viktiga spridningssamband för arter och naturtyper som förekommer			X
Invasiva arter			X
Skyddsvärda träd			X
Områden inom kommunalt naturvårdsprogram			X
Värdefulla vatten			X
Limniska nyckelbiotoper			X
Naturvärdesobjekt i vatten			X
Övriga naturvärden			X
Kommentar:	-		

Sammanfattning:

Det finns inga särskilda naturvärden inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet och detaljplanen antas således inte ha någon betydande negativ påverkan på några betydande naturvärden.

Kulturvärden			
Finns något av nedanstående kulturvärden inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Osäker	Nej
Biologiskt kulturarv			X
Värdefulla vatten			X
Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse			X
Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer			X
Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader	X		
Skog och historia			X
Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)	X		
Övriga kulturvärden	X		
Kommentar:	Aktuell fastighet ingår i den regionalt värdefulla kulturmiljön Kisa tätort där bland annat Grönedegatan lyfts fram som en betydelsefull gata då den speglar en annan tid i ortens historia i och med att de flesta husen är uppförda under 1800-talets andra hälft. Under 2018 genomfördes det en kulturmiljöinventering av kommunens samhällen där bebyggelsemiljön kring Grönedegatan klassificerades som en miljö av högsta värde. Huvudbyggnaden uppfördes av Frälsningsarmén 1925, Frälsningsarmén kom till Sverige 1889 och sju år senare 1906 bildade kapten Anna Karlsson och löjtnant Anna Broman Frälsningsarméns kår i Kisa, något som väckte stor uppmärksamhet i bygden. En välkänd profil i Kisa var Hulda Ljunggren som var när hon dog 1983 hade varit frälsningssoldat sedan 1910. I detaljplanen föreslås de huvudbyggnaden skyddas på olika sätt vilket bedöms vara positivt för byggnadens och områdets kulturmiljövärden.		

Sammanfattning:

Det finns kulturvärden inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet och detaljplanen bedöms innebära en positiv påverkan på dem. Påverkan bedöms inte vara betydande.

Sociala värden			
Kan det antas att något av nedanstående värden påverkas vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäker	Nej
Parker och andra grönområden (tätorts- eller bostadsnära natur)			X
Lämpliga platser för lek, motion eller annan utevistelse	X		
Möjlighet till rekreation och friluftsliv			X
Barnperspektiv	X		
Jämlikhet och jämställdhet			X
Tysta områden			X
Turistdestinationer			X
Mötesplatser			X
Större anläggningar för rekreation, idrott, friluftsliv och turism			X
Övriga sociala värden	X		
Kommentar:	Planförslaget möjliggör att befintlig förskola kan fortsätta sin verksamhet vilket för barnen innebär att de kan gå kvar på sin förskola. I annat fall kommer förskolan behöva stänga då det tidsbegränsade bygglovet löper ut. På förskolans tomt finns lämpliga platser för lek och annan utevistelse. Kisa kyrka och kyrkogård är ett övrigt socialt värde, beläget norr om förskolan som kan innebära vissa negativa konsekvenser till följd av barns lek och utevistelse. Det naturområde som är beläget mellan gravplatserna och fastigheten får enligt gällande detaljplan inte förses med gravar. Naturområdet utgör därmed en buffertzon mellan kyrkogården och övriga fastigheter söder om kyrkogården. I och med att en buffertzon finns bedöms de eventuella negativa konsekvenserna vara begränsade.		

Sammanfattning:

Det sociala värden i närheten av planområdet som kan i viss mån påverkas negativt. Det finns andra sociala värden som bedöms påverkas positivt av planen. Detaljplanen bedöms inte ge upphov till någon betydande miljöpåverkan.

Materiella värden			
Kan det antas att något av nedanstående påverkas vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäker	Nej
Naturresurser med högre förnyelseförmåga			
Skog (skogsbruk)			X
Fiske (vilt och odling)			X
Ängs- och betesmark (jordbruk)			X
Vilda växter och djur (t.ex bär och fisk)			X
Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)			X
Färskvatten (ytvatten)			X
Kommentar:	-		
Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga			
Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)			X
Mineraler, bergarter och jordarter			X
Energiresurser (t.ex. torv, kol)			X
Färskvatten (grundvattentillgångar)			X
Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, geologiska formationer, fossil)			X
Kommentar:			
Mark- och vattenanvändning			
Markanvändning		X	
Vattenanvändning			X
Kommentar:	Markens användning ändras på platsen idag då den redan nyttjas som förskola, förslaget till detaljplan möjliggör dock förskoleändamål i detaljplanen.		

Sammanfattning:

Det finns inga materiella värden inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet av ovan uppräknade värden. Den ändring av markanvändningen som sker är planmässig. Planförslaget bedöms inte innebära att en betydande miljöpåverkan kan antas.

Risker för människors hälsa eller miljön			
Kan det antas att risker avseende något av nedanstående uppstår eller ökar vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäker	Nej
Vatten och översvämningar			X
Geotekniska förhållanden			X
Olyckor			X
Miljöföroreningar och strålning			X
Buller			X
Övriga störningar			X
Trafik			X
Utomhusmiljö och klimat			X
Kommentar:	En bullerutredning har tagits fram som underlag till detaljplanen. När det gäller trafikbuller vid bostadsbyggnader visar utredningen att ljudnivån understiger rekommendationen om högst 60 dBA. När det gäller trafikbuller på skolgårdar framgår det av utredningen att gällande riktvärden för trafikbuller på skolgårdar klaras i och med att stora delar av gården understiger 50 dBA. (MiljöInvest AB 2025) Bullerutredningen har även bedömt risken för bullerstörningar från förskolan vid närliggande bostadshus. Utredningen visar att risken för bullerstörningar från förskolan bedöms vara mycket liten. Risken för störningar kan minskas ytterligare genom uppförandet av exempelvis ett plank. (MiljöInvest 2025)		

Sammanfattning:

Detaljplanen antas inte medföra att risker för människors hälsa eller miljön ökar eller uppstår.

Miljökvalitetsnormer							
Följs miljökvalitetsnormerna för nedanstående i dagsläget och går det att anta att planen påverkar dessa?	Följs idag			Påverkan			
	Ja	Nej	Ej aktuellt	Positiv	Osäker	Negativ	Ingen påverkan
Utomhusluft							X
Buller							X
Kvantitativ status för grundvatten							X
Kemisk status för grundvatten							X
Ekologisk status för ytvatten							X
Kemisk status för ytvatten							X

Kommentar:	-

Sammanfattning:

Detaljplanen antas inte medföra en betydande påverkan på någon miljökvalitetsnorm.

Utökad undersökning				
Typ av MKB-projekt:	Annat stadsbyggnadsprojekt (bostadsbebyggelse av urban karaktär)			
10 § miljö-bedömnings-förordningen	Vid undersökning eller beslut om huruvida en verksamhet eller en åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 23 eller 26 § eller 9 kap. 6 a § miljöbalken, ska hänsyn tas till:	Bedömning (BMP)		
		Ja	Osäker	Nej
	verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper (11 §),			X
	verksamhetens eller åtgärdens lokalisering (12 §),			X
	de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper (11 §),			X
Kommentar:	-			
11 § miljö-bedömnings-förordningen	I fråga om verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper enligt 10 § 1 ska särskild hänsyn tas till:	Bedömning (BMP)		
		Ja	Osäker	Nej
	1. verksamhetens eller åtgärdens omfattning och utformning,			X
	2. hur verksamheten eller åtgärden bidrar till kumulativa miljöeffekter tillsammans med andra verksamheter som bedrivs, som har fått ett tillstånd eller som har anmälts och får påbörjas,			X
	3. verksamhetens eller åtgärdens användning av mark, jord, vatten, biologisk mångfald, andra naturtillgångar och fysisk miljö i övrigt,			X
	4. det avfall och andra förväntade restprodukter som verksamheten eller åtgärden ger upphov till,			X
	5. föroreningar och störningar från verksamheten eller åtgärden			X
	6. sannolikheten för allvarliga olyckor som är relevanta för den aktuella verksamheten eller åtgärden, och			X

	7. risker för människors hälsa.			X
Kommentar:	-			
12 § miljö-bedömnings-förordningen	I fråga om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering enligt 10 § 2 ska särskild hänsyn tas till:	Bedömning (BMP)		
		Ja	Osäker	Nej
	1. pågående eller tillåten markanvändning,			X
	2. de naturresurser som finns i det område som kan antas bli påverkat och deras relativa förekomst, tillgänglighet, kvalitet och förnyelseförmåga i området, och			X
	3. naturresursernas, naturmiljöns och kulturmiljöns tålighet i det område som kan antas bli påverkat, med särskild uppmärksamhet på påverkan som avser a) ett stort opåverkat område, b) en våtmark, ett strandområde eller en älvmynning, c) ett kustområde eller en marin miljö, d) ett bergs- eller skogsområde, e) ett betydelsefullt kulturlandskap, f) ett tätbefolkat område, g) en nationalpark, ett naturreservat, ett kulturreservat eller ett annat område som är skyddat enligt 7 kap. miljöbalken, h) ett område eller en byggnad som skyddas enligt 2-4 kap. kulturmiljölagen (1988:950), förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen m.m. eller plan- och bygglagen (2010:900), i) ett sådant område som är upptaget på världsarvslistan i enlighet med Unescos konvention av den 16 november 1972 om skydd för världens kultur- och naturarv, eller j) ett område där miljökvalitetsnormer inte följs eller riskerar att inte kunna följas.			X
Kommentar:	-			

13 § miljö-bedömnings-förordningen	I fråga om de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper enligt 10 § 3 ska särskild hänsyn tas till	Bedömning (BMP)		
		Ja	Osäkert	Nej
	1. effekternas storlek, utbredning, karaktär, intensitet och komplexitet,			X
	2. sannolikheten för att effekterna uppkommer, hur de uppkommer, vilken varaktighet eller frekvens de har och hur reversibla de är,			X
	3. hur gränsöverskridande effekterna är,			X
	4. effekternas kumulativa verkan tillsammans med effekterna av andra verksamheter som bedrivs, som har fått ett tillstånd eller som har anmälts och får påbörjas, och			X
	5. möjligheten att begränsa effekterna på ett effektivt sätt.			X
Kommentar:	-			

Övrigt		
Övriga faktorer som bör tas i åtanke	Påverkan	Ingen påverkan
Under byggprocessen		X
Kumulativa effekter		X
Kommentar:	-	

Sammanfattning:

Detaljplanen antas inte ge upphov till störningar då fastigheten redan är bebyggd.

Miljömål			
Kan det antas att något av nedanstående miljömål motverkas vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäkert	Nej
Nationella miljömål			
Begränsad klimatpåverkan			X
Frisk luft			X
Bara naturlig försurning			X
Giftfri miljö			X
Skyddade ozonskikt			X
Säker strålmiljö (människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning)			X
Ingen övergödning			X
Levande sjöar och vattendrag			X
Grundvatten av god kvalitet			X
Myllrande våtmarker			X
Levande skogar			X
Ett rikt odlingslandskap			X
God bebyggd miljö			X
Ett rikt växt- och djurliv			X
Kommentar:			
Regionala miljömål			
Kommunala ansvarsarter			X
Kommentar:			
Kommunala miljömål			
			X
Kommentar:	Kommunen saknar egna miljömål.		

Sammanfattning:

Detaljplanen antas inte motverka de nationella miljömålen.

3 Medverkande tjänstepersoner

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har upprättats Oscar Holmgren planarkitekt på samhällsbyggnadsförvaltningen i Kinda kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Anna Lilliehjort	Oscar Holmgren
Plan- och myndighetschef	Planarkitekt

4 Referenser

Utredningar för detaljplanen

Sagrén HusKultur (2025), *Bedömning av kulturmiljövärden,* PM.

MiljöInvest AB (2025). *Bullerutredning – Förskola Eken 8 Kisa.*

Övriga referenser

Fredriksson arkitektkontor (2018). *Kulturmiljöinventering Kinda kommun, I orterna: Kisa, Björkfors, Horn, Hycklinge och Rimforsa.*

Försvarsmakten (2023). Riksintressen för totalförsvarets militära del I, Östergötlands län.